

PROOEMIUM

AD

LECTOREM.

HUMANISSIME LECTOR.

Nimium audax fuero, si omnia hinc tibi placitura sperem; si nihil, nimium timidus. In feracissimo hoc optimorum ingeniorum sæculo, ut paucos vidimus, quibus non aliquod Censorium NISI limata aliorum appingerent iudicia: ita plerisque ab ipsa invidia literariam Laurum vel ideò porrectam plausimus; quod aliquâ saltem sui parte eruditorum ingeniis sese approbassent. Mihi metipsi ut pauca ex meis arrident; ita ille, quem subito quodam calore aliquando effuderam, versiculus, ipsius commendatione veritatis non omninò displicet:

Nullus pænè nihil, nemo scit omnia.

Primitiæ hæc sunt adolescentis ingenii. Porrò quis à floribus fructum, omnemque maturitatem, plus æquo rigidus Censor, exigat? si alia deessent, suffragante Fabio, ætatis veniam pro laude habent. * Ut incultos aliàs, plebeiosque flores cœque nulli non grata novitas commendare solet; ut illis primo vere apparentibus, in-

* lib. 12. *Instit.*

P R O O E M I U M

ter ipsas Divorum Aras, primum locum concedamus; ita & primum florem suum evolventibus ingeniis rigidissimi etiam Catones, & superciliosi aliàs Aristarchi applauserunt.

Inter asperas severiorum disciplinarum spinas, multâ sui parte luebratiuncula hæc nata; mirum erat nisi aliquem inde horrorem traheret. nam & alieno sub exlo plantata arbor rarò soli natalis ingenium exuit. Ut tamen acerbam immaturorum fructuum cruditatem diuturniore situ emollimus: ita & opusculum hoc, cum in obsoleto aliquot jam annorum pulvere delituisset, suum credo acorem aliquomodo temperavit. Profectò ad unguem hîc planè, imò supra hunc, illius seu præceptum seu consilium expletum, qui cecinit

*nonumque prematur in annum.**

Et latuisset opella hæc forsitan diutius, nisi amicorum suffragia, & eruditorum iudicia, quâ humanitate rudi libello patrocinaabantur; eâdem morosæ procrastinantis Auctoris ignaviæ succenserent. Fuere ex his nonnulli, qui, dum ulteriori limæ perinaciter incumbo, inter eos me compu-

* *Horat. de Art. Poët.*

tarent,

AD LECT
 tant, Quæ teste
 lib. 10. *infatus est.*
 amantur dicere
 sunt creduli quæ
 pœi meriti; quæ
 se sibi scribendi
 ego: amicum flor
 ocium, in extre
 cerem? Nam quæ
 crescit, magis que
 sumus: Et cum de
 cipiendum jam
 ro, si Fabio cred
 rumcoridem.
 cet; dum is v
 favor; Et au
 quid desit operi,
 dicta sunt iocen
 puntur. Quid
 alius auditis, n
 audire poterant
 igitur, & tandem
 tum in lucem pr
 hoc libello famam
 Tralum rot ja
 nobilitatum opellæ
 que in CENTURIA

AD LECTOREM.

rarent, Quibus (teste Quintiliano Instit. lib. 10.) nihil satis est. qui omnia mutare, omnia aliter dicere quam occurrunt, velint: increduli quidam, & de ingenio pessimè meriti; qui diligentiam putant, facere sibi scribendi difficultatem. Quid ergo? amænum floridæ exercitationis tyrocinium, in extremam senectutem rejicerem? Nam quotidie (ut ait ille) metus crescit, majusque fit semper quod ausursumus: & diu deliberamus, quando incipiendum sit, incipere jam serum est. Porro, si Fabio credimus, Fructum studiorum viridem, & adhuc dulcem promi decet; dum & venia & spes est; & paratus favor; & audere non dedecet: & si quid desit operi, supplet ætas: & si quæ dicta sunt juveniliter, pro indole accipiuntur. Quid dicam? His multisque aliis auditis, nimium temerariè pertinax audire potueram, nisi paruissem. Pareo igitur, & tandem è tenebris meis paulatim in lucem prorepere ausus, unico hoc libello famam publicam periclitor.

Titulum tot jam calamis & ingeniis nobilitatum opellæ meæ præfixi; maluique in CENTURIAS Lyricorum, quàm

PROOEMIUM

in 4 Lyricorum libros, & quintum Epodon
Odas meas compingere: tum ut ita longius ab
invidiosa præfidentis æmulationis suspicione ab-
essem; tum ne viam mihi præcluderem ad ea,
quæ adhuc supremam manum expectant Lyri-
ca, tuæ humanitati, si hæc non improbaveris,
postmodum afferenda. Imò toto Regno, dum
hæc typis aptantur; bellicis delectibus circum-
sonante; ne ipsa quidem Poësis, nisi militari
nomine Centuriata, tutò prodiret in lucem.

Ad stylum quod attinet; fateor, Horatium,
Sarbievium, Poëtasque alios Classicos, imitari
volui, non expilare.

† Ne, cum forte suas repetitum venerit olim
Grex avium pennas, moveat cornicula risum
Furtivis nudata coloribus.

Didici ego Poëtas Apollini sacra facere, non
Mercurio. Non placent ea capita, quæ Cifal-
pinorum latrunculorum more, laudem ingenii
ex solerti furto quærunt. Si Dis placet, ego
quoque *librum*, imò libellum, *facere volui, non
Bibliothecam*. Nam si Eloquentissimus Zeno,
* *Stabularios* eos Auctores nominat, in quorum
libris aliena diversantur ingenia, quis tituli hu-
jus ignominiam, tantis licitetur impensis? vis
& alium? † *O quot, inquit, sutores librorum,
non auctores videas, qui consuunt sapientiam alie-
nam, non texunt suam*. Quid plura?

† Horat. Sasyr. * Serm. de Jac.

† Cel. ex mente S. Maxim.

* Stat

AD IECTA

* Stat. con. dicitur
Aptile, quod dicitur
ter, ex libro. Sacer
non p...
ut dicitur, ut imper
hominem...
p...
de...
amare, qu...
non nescio. No...
quidam dicitur
temus hyl...
(Ruperti de...
vis: nos...
tistem, (ando...
tia, omnino...
temar.
At neque herc...
eo magis tenar...
in illo die, ut qu...
tant. imò neque de...
& quædam ven...
plane carmina fug...
vit indultia.
Serm. de Jac. con...
v...
Egipse in panis...
que p... in alio...
scripiam lecto, de...
Tale illud:
Virgo h...
* Mar. in 1. q. 44.

AD LECTOREM.

* *Stat contra, dicitque tibi tua pagina, fur es.*
 At ipse, inquit aliqui, ipse ille Sarbievius no-
 ster, ex Horatio, Senecâ, Statio, Claudiano &c.
 non pauca in suum traxit colorem? Fateor, sed
 ut exornaret, aut superaret. Aliàs pauciores
 hodie numeraremur, qui Sarbievium Horatio,
 primisque illis Lyricorum numinibus, commit-
 tere auderemus. Non est animus imitationem
 damnare; quam præcipuam Eloquentiæ partem
 non nescio. Nos quoque (Macrobium audis)
quidquid diversa lectione quaesivimus, commit-
temus stylo. Velut grandis aquila prævolavit
 (Ruperti de Augustino verbis infisto) Sarbie-
 vius: *nos eadem quidem viâ, sed non omninò*
iisdem, (addo ego ex meæ tenuitatis consci-
 entia, omninò non iisdem) *vestigiis subsequi eni-*
temur.

At neque hæc de illis dicta sunt, quibus,
 eò magis tenax, quò minus fidelis memoria,
 ita illudit; ut quandoque aliena pro suis affe-
 rant. imò neque de illis, quibus idem entheus,
 & quædam venæ ac materiæ affinitas, eadem
 planè carmina suggerit in quibus aliena desuda-
 vit industria.

Scimus & hanc veniam petimusque damusque
vicissim. Horat.

Ego ipse in paucis hisce versiculis aliqua effudi,
 quæ postea in aliis Auctoribus, multò postquam
 scripseram lectis, de verbo ad verbum reperi.
 Tale illud:

Virgo bisseis redimita stellis. quod à me antè

** Mars, lib. 1 ep. 46.*

annos

PROOEMIUM

annos plus decem scriptum, in cultissimis Patris Balde Lyricis, & alterius non vulgaris Lyristæ strophis, non ita pridem inveni.

In Odis Panegyricis, & quibusdam aliis, quæ luxuriantis styli nitore floridum commendant ingenium, sententiarum parciore fui. tum quia Horatius & Sarbievius idem fecerunt; tum quia nimis rigidum severi Catonis supercilium sapere, per ætatem non decuit. Cæterum scias velim literate lector, me quoque inter eos censerem velle, qui inter præcipua Odarum decora, & quosdam veluti Lyricorum nervos, sententias aliaque Politica axiomata numerant. Non sapit itylus ille, quem, si arctius presseris, nihil ex eo præter verba, & aliquos elegantiorum phrasium cincinnos exprimes. Jam verò, si Stoicorum disertissimo credimus, * *Turpe est viro flores captare; & memoriâ stare.*

At nescio quis è Momorum turba autem vellicat. Quorsum tot librorum auctoramenta? Aquam Oceano, stellas cælo addimus. Quot Poëtarum, quot Lyricorum myriades? in publicum nulla non die prodeunt? Ita planè. Si tamen Senecam audis, † *multum adhuc restat operis, multumque restabit: nec ulli nato post mille sæcula præcludetur occasio aliquid adjiciendi.* Quod de cælo & Oceano attuleras, pro nobis militat. Quam multas nostrates Astronomi stellas cælo addiderunt; dum ignotas antiquis nobis vulgaverunt? Quot flumina quotidie in Oceanum influunt, & tamen sacri vatis testimonio, *mare*

* Senec. ep. 33. † Ep. 6.

non

AD LECTOREM.

non redundat. Nihil generosum sapit, cui illud Plinii non sapit: * *Sum ex his qui mirer antiquos; non tamen ut quidam, temporum nostrorum ingenia despiciam.* Neque enim (hîc te attentiora volo) quasi *lassa & effata natura nihil jam laudabile parit.* Quod olim de veritate, Cordubense Oraculum; idem ego de Poësi edico. † *Patet omnibus nondum est occupata. multum ex illa etiam futuris relictum est.*

Sed quorsum hæc ego in primo exilis operæ vestibulo, tanto verborum ambitu? Sanè, * *quò in hunc librum inciderint, jure mihi indignabuntur, quod ad primam paginam nonnisi lassè pervenient.* Nimirum, tot Syrtibus scopulisque, imò tot ingeniorum naufragiis fatali Oceano, me, meaque committens, ita undequaque, ne sic quidem satis securus, cymbam præmunio, & nonnisi violentâ manu ab amico portu revellendus ultro in littore moras necto. Quia tamen molestus patientiæ tuæ, optime Lector, abusus, in immensum crescentis Procæmii filum præscindens,

è littore funem

*Deripere, excussosque jubet laxare rudentes;
Tendo vela,*

Qua cursum ventique, gubernatorque vocabat.

Fruere hoc qualiquali conatu meo. Crebrum Euge, aliasque Poëticas acclamationes, à te non expecto. Nam ipse quoque non sine debita reverentia, Sancti vatis aliquantulum mihi acclinato sensu, Poëtica hæc opuscula mea, *Delicta juven-*

*Ep. 1, 6. † Senec. ep. 6. * Mart. in Pref. lib. 2 Epig.*

PROOEMIUM AD LECTOREM.

juventutis mea, & ignorantias meas appellare consuevi. *Ego quoque (quod de se Romanae facundiae Princeps testatur) operis subsceivis efficere conatus sum, ut mea Virgilia, meaque litera, & Juventuti Utilitatis & nomini POLONO laudis aliquid afferrent. Ut rigidissimus Censor sis, ut ego scriptor diligentissimus, addo & ingeniosissimus,

*Sunt delicta tamen, quibus ignovisse velimus,
Nam neque chorda sonum reddit quem vult
manus, & mens,*

† *Poscentique gravem, persapè remittit acutum.*

Non semper feriet quodcumque minabitur arcus.

*Verum ubi plura nitent in carmine, non ego
paucis*

*Offendar maculis, quas aut incuria fudit,
Aut humana parum cavit natura.*

Ita Lyricorum Latinorum Primas, Horatius; aliàs ne ipse quidem de Poësi suâ securus. Denique si Amicus es, audi pro me meique similibus perorantem Plinium, ** non debet operibus ejus obesse QUOD VIVIT. alioqui

Si post fata venit gloria? non propero. ††
Si porro Centuriam hanc, quam veluti exploratricem in eruditorum castra præmitto, tuo non indignam favore arbitraberis, ab eodem calamo plura, addo & meliora, expecta.

Facul-

* Cic. 2 Phil. † Horat. de Arte Poët. ** Lip. 1 Epist.

†† Mart. lib. 5 cap. 10.